

مجموعه مقالات
دومین همایش ملی
انقلاب اسلامی
و تمدن نوین اسلامی

به اهتمام دکتر ابوالحسن فیاض انوش

مجموعه مقالات دومین همایش ملی انقلاب اسلامی و تمدن نوین اسلامی

به اهتمام دکتر ابوالحسن فیاض انوش
ویراستاران: افسانه غفوری، مریم همت، سحر جمشیدی، منیره سلطان کتابی،
الهام لطفی

صفحه آرایی: مرتضی جنتیان

طراح جلد: نیلوفر ضرونی

انتشارات کانون پژوهش

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۷

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۰۵-۹۳-۵

برگزار کنندگان: دفتر هم‌اندیشی اساتید نهاد مقام معظم رهبری در دانشگاه اصفهان،

معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه اصفهان

و مرکز تبیین اندیشه‌های آیت‌الله خامنه‌ای

همکاران: دانشگاه شیراز، دانشگاه صنعتی شریف، دانشگاه تهران، دانشگاه

معارف قرآن و عترت اصفهان

سرشناسه	:	همایش ملی انقلاب اسلامی و تمدن نوین اسلامی (دومین : ۱۳۹۷ : اصفهان)
عنوان و نام پدیدآور	:	مجموعه مقالات همایش انقلاب اسلامی و تمدن نوین اسلامی / به اهتمام ابوالحسن فیاض‌انوش؛ برگزارکننده دفتر هم‌اندیشی اساتید نهاد مقام معظم رهبری در دانشگاه اصفهان.
مشخصات نشر	:	اصفهان: کانون پژوهش، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	:	۷۵ص: جدول.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۷۳۰۵-۹۳-۵
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت	:	کتابنامه.
موضوع	:	ایران -- تاریخ -- انقلاب اسلامی، ۱۳۵۷ -- کنگره‌ها
موضوع	:	Iran -- History -- Islamic Revolution Congresses, ۱۹۷۹ --
موضوع	:	تمدن اسلامی -- کنگره‌ها
موضوع	:	Congresses -- Islamic civilization
شناسه افزوده	:	فیاض‌انوش، ابوالحسن، ۱۳۴۸، گردآورنده
شناسه افزوده	:	نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها. پژوهشکده فرهنگ و معارف. دفتر هم‌اندیشی استادان و نخبگان دانشگاهی در دانشگاه اصفهان
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۷ ۸ هـ / DSR ۱۵۵۴
رده بندی دیویی	:	۹۵۵ / ۰۸۳
شماره کتابشناسی ملی	:	۵۶۰۳۵۴۴

فهرست مقالات

ردیف	عنوان مقاله	نویسنده مسئول	نویسندگان همکار	صفحه
۱	تحلیلی تاریخی بر نظامهای ارزی؛ چالشهای پیش روی تمدن نوین اسلامی	بهنام ابراهیمی	محمد واعظ برزانی	۱۳
۲	نقش تمدن سازانه مفهوم ولایت در حرکت انقلاب اسلامی	محسن ابراهیمی	-	۲۷
۳	تأثیرپذیری تاریخ نگاری ایرانی از آموزه های تاریخ نگارانه امام خمینی	زینب احمدوند	محسن مؤمنی	۳۹
۴	احیای تمدن نوین اسلامی از دیدگاه امام خمینی	عباسعلی اخوان ارمکی	فاطمه حمیدیان	۵۴
۵	سینمای ملی به مثابه هنر تمدن ساز: رهیافتی به دیدگاههای سید مرتضی آوینی	شهاب اسفندیاری	سید عماد حسینی	۷۵
۶	چارچوبی برای ارزیابی نظام نوآوری فناوریانه فتوولتائیک ایران، با تأکید بر اقتضات کشورهای در حال توسعه	محمد اسماعیل زاده	سیامک نوری علیرضا علی احمدی حمیدرضا نورعلی زاده	۹۹
۷	نقش جامعه شبکه ای در تقویت گفتمان انقلاب اسلامی و لزوم بازطراحی نظام رسانه ای جمهوری اسلامی در دهه پنجم	سید محمدرضا اصنافی	-	۱۲۳
۸	بانکداری مرکزی و تمدن نوین اسلامی	ایمان باستانی فر	داوود جعفری طادی	۱۴۴
۹	مطالعه تطبیقی فرصتها و چالشهای احیای تمدن نوین اسلامی	محمد علی بصیری	-	۱۷۲
۱۰	مؤلفه های اساسی علم و فناوری در تمدن نوین اسلامی	سید مهدی بیابانکی	-	۱۹۹
۱۱	رویکردهای تمدن سازی نوین اسلامی در آرا و اندیشه های امام خمینی	علی اکبر جعفری	عظیمه پاینده	۲۱۳
۱۲	درآمدی بر مبانی نظری سینمای دینی از منظر تمدن نوین اسلامی	علی جوادی	-	۲۳۳

۱۳	بررسی طرح «نظام امت و امامت» در تحقق تمدن اسلامی از نگاه شهید بهشتی	محمود حقیقی نجف آبادی	۲۶۳
۱۴	نقش دانشگاه تمدن ساز در احیا و تقویت تمدن اسلامی و فرهنگ انقلابی	مهديه سادات خشوعی	۲۷۶
۱۵	نقد اجتماعی و فرهنگی رمان خاطرات سفیر	نعیمه رضوی نائینی	۳۲۲
۱۶	بررسی و تحلیل نقش انقلاب اسلامی در خودباوری جهان اسلام	بهمن زینلی	۳۳۱
۱۷	بررسی و تحلیل نقش اقتصادی انقلاب اسلامی در ایجاد تمدن نوین اسلامی	مراد کیانی	۳۴۱
۱۸	ارائه شاخص الگوی گفتگوی مطلوب برای تمدن نوین اسلامی در دیدگاه حضرت آیت الله خامنه ای	مریم سعیدیان جزی	۳۵۹
۱۹	تأثیر انقلاب اسلامی ایران بر جنبش های کشمیر	صفورا سلیمانی	۳۷۸
۲۰	نقد و بررسی آرمانهای انقلاب اسلامی در آثار احمد عزیزی	مهران سهراب زاده	۳۹۰
۲۱	مدیریت یکپارچه منابع نفت و گاز در راستای تحقق اهداف تمدن نوین اسلامی	حمیدرضا شاهوردی	۴۰۴
۲۲	گذر از توهم انسان محوری و بازگشت به کرامت انسان در تمدن خدا محور	رضا صادقی	۴۱۳
۲۳	گذر از رویکرد فرار نخبگان به چرخش نخبگان؛ گزینه های راهبردی کشور ایران در مواجهه با مهاجرت های بین المللی تحصیل کردگان	بهرام صلواتی	۴۲۹
۲۴	تحلیل نقش مناطق آزاد تجاری و صنعتی در توسعه علم، فناوری و نوآوری؛ مطالعه موردی: مناطق کیش، چابهار و ارس	اسماعیل عبدی	۴۵۶
۲۵	واکنش تمدنی انقلاب اسلامی به مشکل هویت در ایران معاصر	احمد عزیزخانی	۴۷۴

۴۹۵	سلیمان احمدی نسرین خواجه‌علی	بهرام عین الهی	چالشها و فرصتهای کسب مرجعیت علمی: تبیین دیدگاه خبرگان بر اساس تحلیل محتوای کیفی	۲۶
۵۱۰	-	یونس غفاری پور	تمدن اسلامی و عقلانیت دینی از منظر رهبر معظم انقلاب	۲۷
۵۲۷	-	ابوالحسن فیاض انوش	پرونده باز اعوجاج: انقلاب اسلامی و یک چالش تمدنی	۲۸
۵۴۲	-	امیر احسان کریاسی زاده	تحول در نظام آموزشی اولین گام در تمدن‌سازی و تولید علم: مطالعه موردی: فلسفه	۲۹
۵۵۲	علی ملکی اسماعیل عبدی	امیرعلی کریمی	بررسی موفقیتها و چالشهای کشور به منظور تحقق بند دوم سیاستهای کلی اقتصاد مقاومتی	۳۰
۵۶۹	محمدحسین رامشت	طیبه محمودی محمدآبادی	«سدره طوبی» (مبانی نظری پیشرفت در حوزه آمایش بنیادین)	۳۱
۵۸۱	-	حسین مطیع	اوصاف فناوری اسلامی در افق تمدن نوین اسلامی	۳۲
۵۹۴	هادی امیری مطهره صالحی خواه مریم معینی	وحید مقدم	مدل سازی نظام الهی-مردمی در حوزه حکمرانی منابع مشترک با رویکرد نهادی	۳۳
۶۲۰	نجم الدین یزدی	علی ملکی	نقش دانش تجربه محور در بسط مفهومی علم شهروندی در عصر آنتروپوسین	۳۴
۶۳۰	زهره سادات کشاورز	اصغر منتظرالقائم	بررسی دستاوردهای اقتصادی انقلاب اسلامی و احیای تمدن نوین اسلامی	۳۵
۶۵۳	شینم سادات هاشمی فشارکی سمیه سادات هاشمی فشارکی	اصغر منتظرالقائم	تبیین اندیشه های تمدن ساز امام موسی صدر	۳۶
۶۶۶	علی ملکی	نجم الدین یزدی	الگوی ارزیابی توانمندی تأمین کنندگان ده گروه کالای راهبردی صنعت نفت: الگویی برای پیاده سازی پیوست فناوری مناقصات	۳۷

پیشگفتار دبیر علمی همایش

«اراده جمعی» برای بازگشت به متن تاریخ جهان و خیز تمدنی

از منظر تاریخی، بزرگ‌ترین تحولی که رویداد فرخنده انقلاب اسلامی، برای ایران و ایرانی به‌همراه داشته است، بازگرداندن این ملت و کشور به متن تاریخ جهان است. کسانی که با تاریخ جهان کم و بیش آشنا هستند، به‌خوبی می‌دانند برای اعصار و قرون متعادی، هیچ‌سطری از تاریخ جهان نوشته نمی‌شد، مگر آنکه ردپایی از ایرانیان در آن به‌چشم می‌خورد. این وضعیت نه‌تنها در ادوار قبل از اسلام تاریخ ایران، حتی تا چندین قرن بعد از ظهور اسلام استمرار داشته است و بی‌شک، آنچه باعنوان تمدن اسلامی به جهان عرضه شد، در حوزه‌های مختلف آن وامدار ایرانیان بوده است که پرچم اسلام را به‌سان یک بیرق تمدنی بر دوش کشیده‌اند. در آن ادوار، حضور ایران در صدر و یا حداقل در متن تاریخ جهان مشاهده می‌شد؛ اما در چند قرن اخیر، بنا به علل و عواملی که همگان کم و بیش از آن آگاه‌اند، نام و یاد ایران به‌تدریج از متن تاریخ به حاشیه رانده شد و به‌ویژه در دو قرن اخیر برای ایران در تاریخ جهان جز موقعیت حاشیه‌نشینی و صرفاً نظاره‌گری چیزی باقی نمانده بود. به جرئت می‌توان گفت با انقلاب اسلامی و تحولات چند دهه پس از آن، بار دیگر حضور ایران در متن تاریخ جهان ملاحظه می‌شود. بدیهی است این امر ثمره «اراده و عزم جمعی» ملتی بود که در پی تجدید هویت دینی و تاریخی خویش و با تمسک به آموزه‌های اسلامی و تحت رهبری هوشمندانه امام خمینی (قدس سره) و رهبری معظم انقلاب (مدظله العالی) پای در صحنه عمل و اقدام تاریخی نهاد. در تاریخ بشر کمتر چنین فرصت‌هایی برای ملتی فراهم می‌شود و کمتر از آن بوده‌اند ملت‌هایی که این بخت و اقبال را داشته باشند که از چنین فرصت‌هایی بهره کامل ببرند.

«اراده جمعی» که بنا بر نظر برخی صاحب‌نظران، صرفاً یک ابزار نظری برای بررسی و تحلیل حقوقی و جامعه‌شناختی مسائل انسانی بوده است، در جریان نهضت و انقلاب شکوهمند اسلامی آن‌چنان ظهور و بروزی یافت که برای بسیاری از ناظران مسائل جهانی غافلگیرکننده و ناباورانه بود. اسطوره اراده جمعی، اکنون به یک واقعیت ملموس تاریخی تبدیل شده بود. این عزم و اراده

جمعی مبتنی بر ایمان دینی که ما را دوباره به متن تاریخ جهان بازگردانده، ما را در آستانه یک خیز تمدنی جدید قرار داده است. بازگشت به متن تاریخ جهان، رسالت‌ها و مسئولیت‌های جدیدی را پیش روی ما قرار می‌دهد؛ گرچه این رسالت‌ها و مسئولیت‌ها، چالش‌ها و مقاومت‌هایی را از سوی کسانی که از بازگشت ما به متن تاریخ ناراضی‌اند برانگیخته است؛ اما کدام تمدنی را می‌توان سراغ گرفت که بدون رویارویی با چالش‌ها توانسته باشد به بالندگی و شکوفایی نایل آید. اگر انقلاب اسلامی ثمره اراده جمعی ملت ایران بود، اکنون و در آستانه این خیز تمدنی، این اراده جمعی، هرچند همچنان از کانون ایران الهام می‌گیرد؛ اما باید بتواند در عرصه‌ای وسیع‌تر و متنوع‌تر، یعنی تمامی سرزمین‌های اسلامی، به بهره‌برداری از فرصت‌ها و افق‌گشایی تمدنی بپردازد. تمدن نوین اسلامی که ریشه در انقلاب اسلامی ایران دارد، مولود فرخنده‌ای است که برای برومندشدن و به کمال‌رسیدن، نیازمند هم‌افزایی تمامی استعدادها و امکانات مسلمانان است.

سلسله‌همایش‌های دوسالانه «تبیین نواندیشی‌های مقام معظم رهبری درباره تمدن نوین اسلامی» در سال ۱۳۹۵ با پیشگامی دانشگاه شیراز آغاز شد و دانشگاه اصفهان افتخار دارد که در دومین گام از این حرکت فرخنده، میزبانی همایش دوم را با عنوان «انقلاب اسلامی و تمدن نوین اسلامی» عهده‌دار شده است. دانشگاه اصفهان برای برگزاری همایش دوم، ضمن تشکیل «شورای سیاست‌گذاری همایش» از میان استادان گروه‌های مختلف، دو نشست مقدماتی را در سال‌های ۹۶ و ۹۷ در دستور کار قرار داد و فضایی فراهم آورد تا برخی علاقه‌مندان و صاحب‌نظران به مباحث تمدنی از داخل و خارج دانشگاه اصفهان بتوانند دیدگاه‌های خود را در آن نشست‌ها عرضه کنند. تجربیات آن نشست‌های مقدماتی، ره‌توشه ما برای برگزاری همایش دوم شده است. مسلماً استمرار این حرکت که خود جلوه‌ای از روند پویای تمدن نوین اسلامی است، نه تنها در گرو مشارکت، همدلی و اراده جمعی استادان دانشگاه‌هاست؛ بلکه نیازمند بهره‌گیری از تمامی ظرفیت‌ها و استعدادهایی است که انقلاب اسلامی را پدید آورد و افق‌هایی جدید در برابر ملت مسلمان ایران و همه عدالت‌جویان جهان گشود. امید است با همیاری دیگر دانشگاه‌های کشور در گام‌های بعدی این حرکت، شاهد دستاوردهایی ارزنده‌تر باشیم.

در پایان جای دارد سپاس خود را نثار عزیزانی کنیم که زحمات و همکاری‌های ارزنده‌شان در به‌ثمرنشستن همایش دوم مؤثر افتاده است:

ریاست محترم دبیرخانه تبیین نواندیشی‌های مقام معظم رهبری در عرصه فکری و اجتماعی آقای دکتر محمد هادی صادقی و مسئول محترم نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه شیراز حجت الاسلام والمسلمین نیری ثابت که چراغ این مسیر را روشن کردند.
ریاست محترم دانشگاه اصفهان، جناب آقای دکتر هوشنگ طالبی و نیز حجت‌الاسلام

والمسلمین آقای میثم شریف اصفهانی، مسئول محترم نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه اصفهان که با حمایت‌های ارزنده خود مسیر این همایش را هموار کردند.

جناب آقای دکتر رسول رکنی‌زاده، معاونت محترم پژوهش و فناوری دانشگاه اصفهان که با پذیرش مدیریت شورای سیاست‌گذاری همایش و جناب آقای دکتر اصغر منتظرالقائم که با عهده‌داری دبیر کلی همایش و تلاش‌های ارزنده خود برای به‌انجام‌رساندن رسالتی که دانشگاه اصفهان برعهده گرفته بود، نقشی مهم ایفا کردند.

جناب آقای دکتر مرتضی دهقان‌نژاد، ریاست محترم دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه اصفهان که درخواست دبیرخانه همایش را برای پذیرش میزبانی همایش، با روی گشاده پاسخ دادند؛ همچنین از جناب آقای دکتر علی اکبر جعفری مدیر گروه تاریخ دانشگاه اصفهان و سرکار خانم دکتر محبوبه همیتیان که ویراستاران را هدایت و رهبری نمودند تشکر می‌گردد.

جناب آقای دکتر علی ملکی، رئیس کمیته علم و فناوری همایش و هیئت علمی دانشگاه صنعتی شریف، جناب آقای دکتر احمد مهرشاد، رئیس کمیته هنر و رسانه همایش و جناب آقای دکتر محمد واعظ، رئیس کمیته اقتصاد همایش که در پذیرش و داوری مقالات، همایش را یاری کردند.

جناب آقای مهدی کمالی، دبیر اجرایی همایش، حجت الاسلام والمسلمین طاهری و کارکنان نهاد رهبری دانشگاه اصفهان و نیز سرکار خانم اکرم شاسنایی که با پیگیری‌های خود گره‌های احتمالی را گشودند؛ و جناب آقای مرتضی جنتیان مدیر نشر پژوهش که در انجام نشر مقالات یاری رسان بودند.

و سرانجام در پایان این فهرست و در واقع در صدر کسانی که باید سپاس خود را نثار آنان کنیم، استادان و فرهیختگانی هستند که با ارسال مقاله‌های خود به دبیرخانه همایش، بر غنای این همایش افزودند.

خدایشان به همگی جزای خیر دهد.

دبیر علمی همایش انقلاب اسلامی و تمدن نوین اسلامی

۱۴ اسفند ماه ۱۳۹۷

دکتر ابوالحسن فیاض انوش